

SPIS TREŚCI

Wstęp	17
Młodopolszczyzna – stylizacja – ludowość	19
O społecznym zaangażowaniu literatury	22
Kataryniarze i rytm unistyczny	23
Irzykowski i inni	26
Po wojnie – wobec systemu	30
Po Październiku – ku różnorodności	32
Dyskusja o (nie tylko młodej) poezji	34
Krótki żywot beletrystyki	37
O przekładzie literackim	38
Wobec literatury naukowej	39
Nota edytorska	40
Dwudziestolecie międzywojenne	43
Poezja „Zwrotnicy”	43
Chamuły poezji	44
Zaścianek z naszej literatury	47
Poeci żywiołu. Sergiusz Jesienin i Bolesław Leśmian	48
„Biały Paw”	50
„Głos Prawdy”	51
Jedno rozumne słowo	52
Zaraza walki z wpływologią	52
Demaskować!	55
Artysta a rewolucja	61
A jednak	61
Profesor Sinko	62
„Skamander” nr 47–48	62
Przekład <i>Pugaczowa</i> Jesienina	63
Odpowiedź panu Millerowi. Do redaktora „Wiadomości Literackich”	63
Juliusz Kaden-Bandrowski <i>W cieniu zapomnianej olszyny</i>	65

Juliusz Kaden-Bandrowski <i>Europa zbiera siano</i>	67
Anatol Stern <i>Bieg do Bieguna</i>	68
Przeciw frazesom w poetyce	70
Ze stanowiska „Zwrotnicy”	72
Poezja uspołeczniona	74
Prymitywizm a twórczość ludowa	78
Koniunktura literacka na Śląsku	80
<i>Terminus a quo</i>	83
Komunikat grupy „a.r.” nr 1. Grupa „a.r.” podejmuje walkę o sztukę nowo- czesną w Polsce	84
Na odcinku poetyckim	86
Kataryniarze i strofkarze	88
Stefan Kołaczkowski o współczesnej literaturze polskiej (w uzupełnieniu literatury Feldmana)	93
Co to znaczy „urbanizm”?	94
Przeciw stylizacji	95
„Ludowość” w poezji	95
Jesienin i naśladowcy	95
Rytm i rym	96
Unizm	97
Hucły sztuki	99
Poezja proletariacka w praktyce	102
W sprawie poezji proletariackiej	105
Na marginesie artykułu Czernika	109
Dwa chwytły	111
Jeszcze raz trzy	114
Uwagi o nowej liryce	117
Wymiana poglądów. Odpowiedź na ankietę „Okolicy Poetów”	124
Jak powstaje wiersz	126
Odpowiedź na ankietę redakcji „Wiadomości Literackich”. Jak się uczyli współcześni wybitni pisarze polscy	129
Linie i gwar	133
Do źródeł liryzmu	137
Tezy	142
Nie o autentyzmie, lecz do autentystów	143
Lautréamont	147
1947	149
Pierwsze słowa wyzwolonej literatury	149
Rozmowa z Julianem Przybosiem	154
1952	161
O poezji ludowej	161

1953	169
Prof. Karol Badecki. Wspomnienie pośmiertne	169
Pisarze o śmierci Stalina	172
Co sądzić o polskiej pieśni ludowej?	172
Śpiew Jasia i Kasi	178
1954	181
„Linia powietrzną najbliżej ze wspomnienia do wspomnienia wrócić”	181
W rożnickiej świetlicy	182
Greń o Marii Dąbrowskiej	189
Z bajki Andersena	191
Balony do przekłucia	192
Jeszcze w sprawie etapów	194
Głos w dyskusji o poezji Różewicza	196
Drogowskaz historii	197
Lubelska wiosna poezji	198
1955	201
Ton gawędy	201
Rysunki Adama Marczyńskiego	203
O młode malarstwo młodych	204
Spór, ale nie o Czechowicza	211
Wobec największego	215
Prapremiera pięciu poetów. Bohdan Drozdowski	219
1956	221
O malarstwie i liryce	221
W pracowniach pisarzy	228
Heroje brzydoty	229
Z powodu <i>Wierszy wybranych</i> Bronisławy Ostrowskiej	231
Co więc czynić należy	233
W sprawie czystych rąk	237
W Łodzi i Stalinogrodzie	239
Kara śmierci i deklamacja	249
Dyskusja o Związku Literatów	253
Dlaczego poezja ludowa czaruje poetów wyrafinowanych?	260
Do poczucia humoru Stanisława Pietraszki	263
Prawda całego narodu	265
Prawda, wolność i socjalizm	265
O całą prawdę w literaturze	267
Ostatnie utwory Pawlikowskiej	271
Po VIII Plenum	275
Głos na Zjeździe pisarzy	276

1957	281
O nową socjalistyczną sztukę	281
Szczęśliwy debiut	285
Wiersze literackie	287
Co dzisiaj znaczy „awangarda”?	288
1958	301
Sześć rozmów z członkami Komisji Kultury KC PZPR. Rozmowa z tow. Julianem Przybosiem	301
Rozprawy Henryka Markiewicza	303
U Denise René. Galeria malarstwa w Paryżu	305
Wiersze Bratnego	309
Opowiadania Jana Józefa Szczepańskiego	311
Skąd się bierze mała poczytność literatury polskiej?	314
„Rocznik Literacki”	319
Henryk Wiciński	324
Moralność a sztuka. Rozmowa przy mikrofonie	325
Wyspiański żywy	328
Za obszerna antologia	330
Przeciw łatwiznie	332
Monografia filologa o Mickiewiczu	333
Czernik o epice ludowej	334
Filologiczny wdzięk i powab	336
<i>Contra plures</i>	337
O więcej pytań	339
O malarstwie pozaabstrakcyjnym	342
Na I Zjeździe Pisarzy Ziem Zachodnich w Dusznikach	345
1959	349
Książd a nie szewc	349
Przeciw przesądowi	352
Namiętny podręcznik	355
Baudelaire po polsku	356
Słowo przedrzeźnione	357
Co wiemy o Stańczyku	359
<i>Malte Rilkego</i>	362
Niezwykłe dzieło	364
Człowiek niezwykły, ale poeta?	365
Na temat <i>Teorii widzenia</i>	367
Ankieta o Teatrze Nowym	370
Najmłodszy	370
<i>Patri patriae</i>	372
Pantuny po polsku	375
Żelazne strofy futurysty	376

Słówko o sztuce abstrakcyjnej	378
O mówieniu wierszy	381
Najlepsza książka?	383
Czy kres sztuki abstrakcyjnej?	385
Ku sztuce nowego realizmu	387
Legenda o papieżycy	390
Jak możliwy jest liryzm	393
Międzynarodowe Biennale Poezji	396
Kazimierz Wyka o poezji	398
Na siedemdziesiąte urodziny Marii Dąbrowskiej	400
<i>Sobowtóry</i> Pilniaka	403
Nowy talent	404
Na piętnastolecie	406
Festiwal młodej poezji w Poznaniu	407
1960	409
Z taryfą ulgową	409
Liryka Grochowiaka	411
Szczerozłoty samorodek	412
Problemy liryki	414
Hikmet po polsku	416
Dlaczego wyjechałem z Krakowa	417
Pisarze mówią o literaturze	418
Pola. (Z podróży przez Węgry i Jugosławię)	419
Dyskusja o literaturze	421
Jeden z zagniewanych młodych	426
O przedwojennej lewicy w sztuce	428
Ku czci Konopnickiej	430
Arcydzieło przekładu	433
Rozmowa o poezji	435
Próba autobiografii poetyckiej	437
Przypomnienie poezji Brunona Jasiońskiego	439
Znak przedślowny	441
Chwila nieuwagi	443
1961	445
Fantazja i myśl	445
Dekoracja	447
Wnętrze literatury	448
Przypomnienie Lecha Piwowara	452
Poezja polska po francusku	454
Po Zjeździe Rzeszowskim. Dywagacje	455
Szkice czy ballady?	458
Do Janusza Koniusza. Zamiast recenzji ze <i>Śladu przelotu</i>	459
Pisarze o temacie współczesnym	461

1962	463
Niezrozumialstwo i nowa sztuka. Dyskusja przy redakcyjnym stole z Julianem Przybosiem i Arturem Sandauerem	463
Inspiracja czy plagiat?	470
Nowa książka Jasienicy	471
Pieśń	475
Gdzie drogowskaz? (Po wystawach plastyki)	476
Biblioteka człowieka współczesnego	478
„Rzecz poetycka – Tygiel”	479
Święto książki	481
Stanisław Czernik i jego „Okolica poetów”	483
O prozie Marii Dąbrowskiej	484
O wierszu <i>Beniowskiego</i>	488
Teoria wiersza	490
Nieubłagany nakaz nowatorstwa	493
Janion o Krasińskim	503
Szyborska	505
Masowe wierszomówienie	506
Pisma Leśmiana	509
O marzeniu	511
O <i>Starym złocie</i> słów kilka	512
Przed Zjazdem Pisarzy	515
Nie minąć	518
 1963	 519
Mój wiersz	519
Władysław Strzemiński (w dziesięciolecie śmierci 28 XII 1952)	521
*** [inc. <i>Zapowiadana od dawna antologia poezji polskiej...</i>]	523
Ankieta w sprawie polskich klasyków	525
Wiersze Flukowskiego	526
Z powodu przekładu	528
Awangardowy Lublin	529
Rilke po polsku	531
Henryk Wiciński	532
O roli wychowawczej konkursu recytatorskiego	533
Wolny ruch twórczej mowy	536
Mój Belzebub	540
*** [inc. <i>Mnożą się wspomnienia...</i>]	541
Chodzi mi o to, aby język giętki... ..	543
Książka o Lorce	545
O Maryli Wolskiej	547
<i>Ogniste koła</i>	548
Słowo wstępne (na jubileuszu „Współczesności” z okazji 150 numeru)	550

1964	553
Wiersze o Chopinie	553
W pracowniach	556
Listy Krasińskiego	556
Kubacki eseista	558
Książka o Leśmianie	560
Poezja dla dzieci	562
Cały Czechowicz	569
„Życie” i laury. Wypowiedzi laureatów nagród państwowych	572
Pociecho ty, książeczko	573
Rosnące jutro	575
Juliana Przybosia wspomnienia o roku '44	580
By polonista był czarodziejem	585
1965	589
Przykład ludowości poetyckiej	589
<i>Heydenreich</i> Iwazskiewicza	598
Proza Kuśniewicza	601
Nie czytamy sieczki...	602
Pisarze polscy we Włoszech	603
Powieść Hikmeta	606
Dygat humorysta	609
À propos przekładów. Do Witolda Wirpszy tudzież do redaktora działu recenzji w „Twórczości”	611
<i>Petnia</i> Ozgi-Michalskiego	614
O poezji przyjaciół rozmowa	615
Wolny ruch twórczej mowy	621
Opowiadania Lema	624
Po lekturze Łastika	627
Skarga pokiereszowanego, czyli o diable drukarskim	629
O poezji, malarstwie i krytyce	632
Źle o miłości	637
Poetka prawdziwa	638
1966	641
Opowiadania Worcella	641
Nowa powieść Filipowicza	643
Dzieło Czesława Hernasa	645
Estetyka koloru	648
Z powodu <i>Było i było</i> Mirona Białoszewskiego	650
Jan Salamon	652
Opowiadania Andricia	653
Uwagi o ruchu recytatorskim	655

Poemat satyryczny Peipera	658
Tęgi talent	667
Jeszcze o Białoszewskim komentowanym przez Witolda Wirpszę, czyli: nie dajmy się zwariować!	669
O Mieczysławie Szczuce	672
Osobliwa proza	674
Na temat <i>Sonetu I</i> Sępa Szarzyńskiego	677
Nowy Newerly	681
Przed Kongresem	682
Kultura masowa – wtórna i prawdziwa	684
Racja Sandauera	686
Słowem każdym jak perłą. (<i>De gustibus est disputandum?</i>)	688
Dzieła, które cenią najwyżej. Kongresowe 6x naj...	691
Wyobraźnia wyzwolona	693
Sztuka to doskonała praca	695
Karczmarz i Kozacy	698
Elementaryzm w sztuce	701
Tradycja czy nowatorstwo?	703
1967	709
Norwid – Gomulickiego	709
Pożytek społeczny poezji	712
Jeszcze o <i>Sonecie I</i> Szarzyńskiego	721
Mężczyzna jak dziecko	722
Nowa proza Brychta	725
Sojusz sztuki z pracą	727
Na dziesięciolecie „Tygodnika Kulturalnego”	731
Wprowadzenie do Chorążuka	732
Nowa powieść Bratnego	733
O „umarłym poecie”	736
Czarująca lektura	737
<i>Małowierni</i> Putramenta	740
<i>Szczęściarz</i> Żukrowskiego	743
W rocznicę Rewolucji	745
Nowatorstwo a nowatorszczyzna, klasycyzm a małpiarstwo	747
Podwojony Tristan	751
Ficowski o Schulzu	753
Koszmar nocy	755
Obecność poezji	758
1968	763
Najważniejsze	763
Wielka zabawa	764
<i>Początki Bolidyna</i>	767

Poezja Szymborskiej	769
Książka J.S. Sity	773
Krzyżanowski o Tetmajerze	776
Niezwyčajny debiut	779
Krzyżanowskiemu w hołdzie	782
Gilgamesz	784
Nowy tom Iwaszkiewicza	786
<i>Myśli</i> Leca	789
Desperacjonizm, czyli kult rozpaczy	791
Pracujące słowa	796
Powieść Szczepańskiego	802
Jak Polskę budować	805
Estetyka Tatarkiewicza	809
Monografia o Peiperze	812
Ostatnia książka Pigionia	816
1969	819
Eseje Sandauera	819
Na XVII Zjeździe ZLP	822
Wdrażanie ludzi do wielkości	823
25 lat PRL	826
Pyszny ironista	828
Kaukaz Kubackiego	830
Czy sztalugi są przeżytkiem?	833
Wniosek z doświadczenia	834
<i>Boldyn</i> Putramenta	838
Rozmowy z Julianem Przybosiem	840
Szkice polonistyczne Wyki	842
Sekretarz Mickiewicza	844
Co się dzieje z malarstwem?	847
Białe gołębie nad Dworem Artusa	852
W sprawie Gajcego	856
Mówią pisarze. O planach twórczych	858
1970	859
Reportaże Wańkowicza	859
Przekład <i>Ulisses</i> a	862
Rocznik Literacki	864
Druga powieść Dąbrowskiej	866
Chaos i rygor	869
Kubacki o artyście	874
Wiązanka historycznoliteracka	877
Smak spraw minionych	879
Rimbaud po polsku	882

Długo i szczęśliwie	884
Ronsard i Rimbaud	886
Historia koloru	890
Folklor rzeszowski	894
Czechowicz	898
Światło i słowo	900
1971	907
Uwagi o projekcie programu nauczania języka polskiego	907
Listy Juliana Przybosia do „Profilów”	911
Aneks. Z Domowego Archiwum Juliana Przybosia	919
Do Konstantego Régameya	919
Współczesna poezja polska... ..	920
Do Libuszy Halasovej	921
Do Jana Przybosia	923
Błędy w <i>Antologii satyry</i>	923
Do kierownika pralni	925
Do „Życia Warszawy”	926
Do Komitetu Blokowego	927
Testament	928
Arcyludzkie	929
Słówko o języku krytyki malarskiej	929
Jak wyrazić uczucia	931
Indeks nazwisk	937
Summary Julian Przyboś, <i>Diffuse writings</i>	957